

HA ESTAT OCUPAT EL POBLE DE PUIBOLEA, AL FRONT D'ARAGO

L'enemic ha estat durament castigat

Enterreu el Comitè!

El sots-Comitè de no intervenció està convocant per a demà, a les 10 del matí, unes reunions. Es demà passat, doncs, quan els Estats hauran de pronunciar-se respecte al pla britànic del 14 de juliol.

Es curiós l'incident del qüestionari britànic que, per uns moments, ha estat a punt de substituir el pla del 14 de juliol. Anglaterra havia condensat aquest pla en set preguntes més concretes, amb la intenció d'obligar els Estats integrants del Comitè a expressar clarament llur punt de vista respecte a la no intervenció.

Però Anglaterra no comptava amb Grandi. L'ambaixador del feix a Londres que, gràcies a l'apatia dels Estats democràtics, juga un paper de Maquiavel de via estreta, féu avortar en un tres i no res les esperances britàniques relatives al qüestionari. Com? De la manera més senzilla del món: presentant un qüestionari italià, carregat de segones intencions, amb la pretensió de sotmetre'l a les potències del Comitè.

Anglaterra, per tal d'ofegar el qüestionari italià, cuita a returar el seu. Així és que els Estats, divendres, a Londres, es trobaran abocats a pronunciar-se respecte al pla de Mr. Eden, o sigui exactament igual que quinze dies enrera.

En aquesta obligació de pronunciar-se respecte al pla britànic, hi ha un d'aquests absurdos resultants del procediment que constitueix una altra immoralitat a afegir a les moltes immoralitats que ja s'han donat a Londres. Per tal que tingui efecte la retirada dels voluntaris estrangers, els Estats es venen obligats a reconèixer la bel·ligerència a Franco. Per a un Govern sincerament democràtic, el procediment és revoltant.

De tota manera, fóra imprudent de creure que divendres el sots-Comitè prendrà una actitud definitiva. Cal comptar amb la intenció d'Itàlia i d'Alemanya de torpedinar qualsevol solució clara. Els Estats feixistes no volen sinó passar temps per tal de continuar, al marge dels entreteniments diplomàtics, llur efectiva intervenció a Espanya. I en aquest sentit cal reconèixer, dolorosament, que la tàctica germano-italiana triomfa a Londres.

El carreró sense sortida en què es troba el Comitè londinenc imposa una mesura claríssima: retornar a Ginebra, d'on mai no havia de sortir, la que s'ha espanyola. Només la Societat de Nacions té l'autoritat i els mitjans necessaris per a encarrilar vers la pacificació la nostra guerra civil. En la resolució del dia 29 de maig — que ahir reproduíem — la Societat de Nacions delega les seves esperances en el Comitè de no intervenció. Però aquest organisme va de fallida en fallida. Pel prestigi i per la vida de la S. de N., pel record de les il·lusions que un dia tot el món hi diposità, per la pau d'Europa, cal que hom enterri el grotesc Comitè de Londres!

El cap del Govern ha retornat a València

València, 28. — Ha retornat el cap del Govern. El doctor Negrín ha estat tot el matí treballant al seu despatx, sense rebre visites.

COMUNICAT DEL CAP DE L'EXERCIT DE L'EST AL PRESIDENT DE CATALUNYA

Les nostres forces, després d'una aferrissada lluita, han ocupat el poble de Puibolea i han infligit una seriosa desfeta a l'enemic.

Foc de canó i metralladora a diversos sectors del front d'aquest Exèrcit.

L'aviació enemiga ha volat per sobre les nostres línies en vols de reconeixement, sense cap conseqüència.

DECLARACIONS DE SUN-XE-IUAN

"Em comprometo a defensar XINA fins a l'últim home"

El Govern de NAN-QUIN ha decidit concedir-li tota mena d'ajut

"Els japonesos tindran tota la responsabilitat dels esdeveniments que puguin ocórrer en dies propers a la Xina del Nord"

Londres, 28. — De Xang-Hai a l'Agència Reuter: Sun-Xe-Iuan, comandant del 29 Cos i president del Consell polític de Hopen i Xahar, ha manifestat que es compromet a defensar Xina fins a l'últim home.

La Premsa afegeix que el Govern de Nanquín ha decidit concedir tota mena d'ajut a Sun-Xe-Iuan.

CONDICIONS INADMISSIBLES QUE PROVEN EL DESIG D'AGREUJAR EL CONFLICTE

Xang-Hai, 28. — El representant del Ministeri d'Afers Estrangers ha declarat als periodistes que els japonesos tindran tota la responsabilitat dels esdeveniments que puguin ocórrer els propers dies a la Xina del Nord.

Ha dit també que la Xina ha demostrat el màxim de sacrifici i d'esperit de conciliació i ha acceptat, per tal de salvaguardar la pau, demandes japoneses molt severes; però el dia 26 els japonesos varen sotmetre a les autoritats xineses noves condicions inadmissibles que proven el desig d'agreujar el conflicte.

ELS NIPONS DE XANG-HAI FORMEN CONSELL

Xang-Hai, 27. — Les autoritats nipones han format un Consell extraordinari per tal de protegir els 30.000 residents japonesos i ajudar eventualment a l'evacuació de dones i infants.

En 1932 formaren un Consell semblant.

LA POSICIO DELS EE. UU.

Washington, 28. — El secretari d'Estat, Cordell Hull, ha informat a la premsa que ha enviat instruccions als ambaixadors a Pequín i a Toquio per tal que facin present a llurs respectius governs que els Estats Units tenen l'esperança que els combats seran limitats, puix que amaguen la seguretat dels americans residents a Pequín.

Ha afegit que estava en contacte permanent amb els governs de Toquio i Nanquín referent a la situació de la Xina del Nord i continuava fent esforços per tal de solucionar pacíficament el conflicte cercant obtenir la moderació d'ambdós governs i assegurar la localització del conflicte.

Interrogat sobre les possibilitats d'invocar el tractat de les Nou Potències, Cordell Hull ha declarat que no tenia informacions prou precises, sobretot en allò que fa referència als objectius d'ambdós governs, per a discutir la qüestió. En quant a la mediació, creu que no pot existir sense el consentiment de Toquio i Nanquín, si bé no posseeix indicacions sobre el particular.

EL DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIO ES TAN IMMINENT QUE NO ES NECESSARIA CAP ALTRA NEGOCIACIO

Toquio, 28. — El portaveu del Ministeri d'Afers Estrangers ha declarat que la repeticó dels ultratges xinesos era provocada per un sentiment fonamentalment anti-japonès, propi de 29.6 Ccs d'Exèrcit. Aquest sentiment no pot ésser reduït per la persuasó ni per demostracions pacífiques. L'atac contra les nostres tropes per la 34 Divisió — que fins ara es considerava com a capaç de cooperar amb els japonesos — ha fet sobreixir el got. Les circumstàncies són de tal índole, que els japonesos han de vetllar per a llur seguretat i protegir llurs drets i interessos amb mesures energiques.

El portaveu declara que el desenvolupament de la situació és tan imminuent que no és necessària cap altra negociació. El Japó recorre a tots els mitjans per tal d'obtenir una solució pacífica, però no pot dir-se que tingui la intenció de cooperar amb els japonesos.

La trágica experiència d'aquests últims mesos ha demostrat com són de fràgils els nostres estatges per a contrarestar els efectes immediats de penetració i d'explosió de les bombes, llançades des dels avions enemics i

Una ex-comtessa, vestida de miliciana

València, 28. — El director general de Seguretat, en rebre aquest matí els periodistes els ha dit que la policia madrilenya segueix treballant; i a part dels serveis de que ja ha donat compte la Premsa d'aquests dies, ultimament, sense més antecedents que els que la Direcció General ha pogut donar, després d'una activa labor, s'ha procedit a detenir una falsa miliciana que actuava amb uniforme de tal entre soldats i oficials de l'Exèrcit.

Aquesta miliciana — ha afegit el director general de Seguretat — ha resultat ésser l'ex-comtessa de Puebla de Montalvan, a la qual s'han ocupat més de sis-cents mil francs i altres objectes de valor. No cal dir que aquesta «senyora» havia d'efectuar alguna missió que crec que aconseguirem posar en clar.

González Peña fa l'elogi del Front Popular

València, 28. — Avui ha aparegut el primer número, en la seva tercera època, del periòdic «Verdad», òrgan del partit comunista. Dirigeix un salut a la premsa del territori lliure i particularment a «Frente Rojo» i «Mundo Obrero», als quals anomena «germans grans».

Publica una conversació amb González Peña de la qual volem reproduir aquests paràgrafs:

«De la necessitat de la fusió tot estem convençuts. L'important és que aquesta unió doni els resultats que esguin d'acord amb les necessitats que jutgem necessàries en un període que desitjarem que fos el més curt possible, en el qual el representant dels dos partits imaginem que ja està feta la unió i comencem d'actuar sobre aquells extrems en què estan d'acord. Si no trobem obstacles que, efectivament, encalixi la nostra posició fusionista».

Sobre allò que no hi ha dubte és que a nosaltres, com a marxistes, el que ens ha separat, més que el cos de la nostra doctrina, han estat els procediments per a aconseguir-la.

I afegix: «No volem superar l'acció del Front Popular. Totes les organitzacions i partits que l'integren han completat amb lleialtat els compromisos contraets i ha estat el Front Popular el que ha preparat el formidable exèrcit de lluitadors i el que ha organitzat la reraguarda».

No doneu informes dels refugis construïts a Barcelona!

La Conselleria Regidoria d'Urbanització i Obres de l'Ajuntament de Barcelona, davant una nota de la Junta de Defensa Passiva de Catalunya, publicada ahir a la premsa, fa constar perquè arribi a coneixement de tothom que ningú no està obligat ni ha de donar cap informe relatiu als refugis construïts a la nostra ciutat, a persones que no siguin de l'Ajuntament.

Ha estat descobert un servei d'espionatge de gran importància

Quatre detencions

Madrid, 28. — La policia madrilenya que durant aquests darrers dies ha actuat amb gran activitat per tal de descobrir les maniobres realitzades pels enemics del poble a la reraguarda, portà ahir a la practica un nou servei de gran importància.

Foren detinguts quatre individus, tres dels quals pertanyen a la Guàrdia Nacional Republicana. Aquests individus, amb una llanterna feien senyals a un lloc d'observació des d'on, al seu torn, també es feien altres senyals a llocs enclavats a la

zona fàcciosa de la Casa de Campo. D'aquesta manera es transmetien senyals a les zones ocupades per les forces rebels.

La policia que treballava en l'afair des de fa dos mesos ha acabat el servei que ha estat de gran importància puix que està relacionat amb serveis d'espionatge de gran envergadura.

Els quatre detinguts han estat posats a disposició de l'auditor de guerra el qual haurà de qualificar el fet com a constituït d'un delictu d'alta traïció.

lectus construïts i en construcció a les vies públiques, consisteix a habilitar un refugi particular, definitiu o provisional, en els edificis existents. Més que recomanable és necessari i imprescindible, per a obtenir un més gran grau de defensa passiva antiaèria, dintre dels ademes en poblacions civils — atac amb bombes de 100 quilos com a màxim, no les de pes superior i mai les de 1.000 quilos —, el sacrifici d'un petit espai on existeixi o de la planta baixa dels edificis residencials, en el qual, mitjançant unes obres de petita importància, puguin exipuglar-se els seus ocupants ràpidament i eficaçment.

No fóra del tot oportunitat de descriure en aquesta nota — simple nota d'alerta — models, mètodes i procediments; sols s'ha d'advertir que el refugi, des del punt de vista de resistència ha de tenir com a fi primordial d'aguantar els efectes de l'enderroc de l'edifici. Els tècnics de la construcció als quals haurà d'acudir-se assenyalaran en cada cas l'emplaçament més adequat, la capacitat, el perímetre i de volum, els accessos, la ventilació, mitjans de regeneració d'aire, il·luminació i tot el que sigui pertinent per a orientació dels no iniciats i també per a consulta dels assabentats pot consultar-se els llibres que tracten de la Defensa Passiva contra els bombardeigs; per exemple, com a recent, el publicat per la Direcció d'Antiaeronaútica amb el títol «Defensa Antiaèria de las poblaciones civiles», editat pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya amb la portada de «Ciudad», que ha de fer davant de la guerra aèria? i, per últim, el publicat sota els ausaus de l'Ajuntament de Barcelona amb el nom de «Refugios».

Per altra part, el mateix Ajuntament té establerta una oficina especial en la qual els tècnics municipals

(PASSA A LA PAGINA TRES)

Els criminals avions facciosos no han pogut bombardejar Barcelona

A la Comissaria d'Ordre Públic han facilitat l'apropiada matinal la següent nota:

Cap a la una d'aquesta matinal, pels nostres serveis antiaèria, ha estat advertit l'apropament a Barcelona d'uns avions facciosos.

Immediatament han funcionat les sirenes d'alarma per avisar els ciutadans el perill d'un possible bombardeig.

L'oportuna acció de les nostres bateries antiaèries dels caces lleials han impedit els criminals propòsits de l'aviació rebel, la qual ha estat posada en fuga les diverses vegades que ha intentat sobrevolar la ciutat.

Grans victòries xineses a Fengtai i Langfang

A Xan -Hai es paralitzà el treball i la ciutat es vestí de festa, mentre el públic omplia els carrers amb crits d'entusiasme indescriptible

Xang-Hai, 28. — Es reben notícies que donen compte de dues grans victòries xineses a Fengtai i Langfang. Aquestes notícies es propagaren ràpidament per la ciutat, ja que a les redaccions dels periòdics es col·locaren pissures anunciant-les i, a més, els automòbils porten anuncis amb detalls de les operacions. Igualment la ràdio ha contribuït a divulgar la notícia.

Es paralitzà el treball i la ciutat ho celebrà tirant pelards. Les cases s'endomassaren i molt aviat la circulació fou molt difícil als carrers, plens de públic que manifestava un entusiasme indescriptible.

Tot edifici de nova planta tindrà un refugi contra bombardeigs

A les cases ja existents s'habilitarà per a refugi la dependència que reuneixi millors condicions

La nostra constant preocupació per a dur a bon terme la difícil tasca que la nostra ciutat va encomenar-nos, en el que fa referència a la Defensa Passiva antiaèria — d'una nota del conseller regidor d'Urbanització i Obres Públiques —, ens ha induït a estudiar detingudament una fórmula complementària dels refugis ja existents.

La trágica experiència d'aquests últims mesos ha demostrat com són de fràgils els nostres estatges per a contrarestar els efectes immediats de penetració i d'explosió de les bombes, llançades des dels avions enemics i

accidents intensificant els mitjans de protecció.

El primer que s'acut, indubtablement el mitjà més definitiu i el que es practica al existiu en el lloc pròxim a un refugi col·lectiu, és abandonar els immobles. Però no sempre es disposa d'aquest especial redós i, per altra part, és indiscutible que el refugi particular en el propi edifici-estatge és el que ofereix més garantia material i moral per als seus ocupants, per la rapidesa amb que poden sotjar-se i per que donar cobert en tot moment, evitant així els perills d'ésser metrallats, els

de sufocació per les presses, la congestió pulmonar, etc.

Ateses aquestes circumstàncies de la dificultat material i econòmica d'establir refugis públics per a tota la població, la major part de les ciutats han establert l'obligació — que el Municipi barceloní decretarà molt aviat — que a tot edifici de nova planta s'hil projecti i construïxi un refugi capaç per als seus futurs ocupants. Però aquesta mesura preventiva no resol res, de moment; la solució immediata, a Barcelona, naturalment, és d'entornir i complementar també dels refugis col·

En cas de concedir-se la bel·ligerància a Franco, la U.R.S.S. es retiraria del Comitè de no intervenció

Hom creu que serà aprovat el projecte britànic, que suporta el reconeixement de la bel·ligerància a la retirada de voluntaris

Londres, 28. — La United Press comunica que de font fidelíssima se sap que la resposta de Rússia a la proposta del Govern anglès per tal que pugui continuar la seva acció el Comitè de no intervenció, rebutja definitivament el projecte de concedir el dret de bel·ligerància a Franco.

Rússia diu en la seva resposta que no pot acceptar l'esmentada proposició i que en el cas que es concedís a Franco el dret de bel·ligerància, el Govern soviètic li donaria per acabada la seva actuació en el Comitè.

Aquesta actitud del Govern de la U.R.S.S. permet assegurar que el Comitè de no intervenció va tornament a un fracàs, que serà ara complet.

També hi ha indicis fidelíssims que almenys vint nacions de les vint-set representades al Comitè, contestaran acceptant la proposta del Govern britànic que, com se sap, aborda en segon lloc la qüestió de la retirada dels voluntaris i en últim el de la bel·ligerància.

El qüestionari britànic, del problema agrari rebutjat

Londres, 28. — El qüestionari britànic que fou rebutjat ahir a la sessió del sots-comitè de no intervenció, i que ha estat fet públic a altres hores de la nit, preveu, en substància:

- 1.- Accedir els Govern a l'embarcament d'observadors neutrals a bord dels vaixells mercants que vagin a Espanya; a la substitució de les patrulles navals per observadors internacionals als ports espanyols; al restabliment del control terrestre.
- 2.- S'accepta la retirada de voluntaris?
- 3.- S'accepta la concessió dels drets de bel·ligerància quan hagi començat la retirada de voluntaris?
- 4.- El President del Comitè pot negociar amb els dos bàndols espanyols la instal·lació d'observadors als ports i de controladors de la retirada de voluntaris?
- 5.- S'ha de mantenir el sistema de no intervenció?
- 6.- S'han de fer negociacions per a la continuació de l'esmentat sistema?
- 7.- S'ha d'establir el control aeri?

EL QÜESTIONARI PRESENTAT PER MUSSOLINI AL SOTS-COMITÈ

Londres, 28. — El qüestionari italià lliurat per Mussolini al sots-comitè està dividit en diversos paràgrafs, precedits d'un preàmbul, en el qual s'especifica que «l'acceptació d'una proposició, sigui la que sigui, resta condicionada a la realització de l'acord sobre els altres aspectes plantejats». Aquests paràgrafs es referencien:

- 1.- A la reconstrucció del sistema de control.
- 2.- A les noves disposicions destinades a fer front a la situació actual, i a omplir diversos vults en el sistema de control. (En aquest paràgraf es parla, entre altres coses, del reconeixement dels drets de bel·ligerància a la mar).
- 3.- A la retirada dels combatents estrangers.
- 4.- A l'ordre de l'execució del programa.
- 5.- A l'acció immediata que ha d'ésser autoritzada pel Comitè (és a dir: l'obtenció de la conformitat de les dues parts que lluiten a Espanya).

LA PREMSA REACCIONÀRIA FRANCESA CONDEMNÀ L'ACTIUD D'ITALIA I D'AMERYA

París, 28. — Els diaris de dreta comenten la sessió d'ahir del sots-comitè de no intervenció, de la següent manera:

«Le Jour» diu que el Comitè no creu més que la idea de guanyar temps, i es pregunta on portarà aquesta actitud, que complica cada vegada més la situació.

«L'Époque», malgrat les seves tendències marcadament dretistes, reconeix que l'actitud de la França de l'actualitat, diu que l'actitud italiana ha de contribuir a estrènyer més la unió entre França i Anglaterra.

LA CIUTAT MARXA

SINDICAT D'OBRERS METALLÚRGICS (U. G. T.) — Fa present a tots els seus afiliats membres del Comitè de Control i Consells d'Empreses que no prenguin cap determinació referent a la nota apòcrifa que fa circular la C. N. T. per les cases que treballen material de guerra i que donen comptat amb la nostra confiança.

C. A. D. C. I. — Fent arribar a tots els socis que el Secretariat de Propaganda del C. A. D. C. I. està organitzant una Escola de Teatre de Músses.

Recomanem als nostres companys que es sentin interessats a col·laborar en aquesta campanya de cultura popular teatral, que s'inscriu en aquesta Escola.

CASAL DE LA CULTURA. — El professor Enric Roig, que ha assistit com a delegat del Casal de la Cultura a la Conferència Internacional de les Audicions Musicals pour la Jeunesse, celebrada a París, donarà una conferència-reportatge de la seva estada a París, a la sala d'actes del Casal (Plaça de Catalunya, 14).

La Secció de Música del Casal es complau a invitar a aquest acte professor, a donar a les generalitats aquelles persones a les quals pugui interessar les qüestions debatudes en l'esmentada conferència.

SINDICAT DE DIBUIXANTS PROFESSIONALS (U. G. T.) — El Sindicat de Dibuixants Professionals (U. G. T.) prega als seus afiliats mobilitzats per les lleves, o bé voluntàriament, que vulguin passar pel nostre estatge social tots els diàlegs, dimecres o divendres, de 7 a 9 del vespre. Ensenyem recordem a tots els companys en les lleves tot el que tenen de complir amb a militants de la U. G. T.

FRONTI I XIKI-ALAI Aquesta nit, a les deu:

FRONTI I XIKI-ALAI Aquesta nit, a les deu:

FRONTI I XIKI-ALAI Aquesta nit, a les deu:

FRONTI I XIKI-ALAI Aquesta nit, a les deu:

Del meu "bloc" de guerra

OBSERVANT L'OBSERVADOR

Si ens punzen no troben sang. El comandant Bernis ens acaba de dir:

— Cal que aneu immediatament al nostre observatori a veure el tinent Les.

En un segon acudirem al nostre correll més de trenta mil escenes viscudes ja pocs dies anant a l'observatori.

El darrer dia que hi anàrem hi havia gran activitat. Uns canons enemics, perfectament camuflats sota la mateixa natura, vomitaven metrallada damunt les nostres posicions avançades. La carretera que passàrem era batuda per les bateries enemigues.

Ens vèrem obligats a deixar el cotxe a baix a la carretera i de quatre grups, sempre arrossegant el nas per terra, pujàrem una altíssima colla. Al cim més alt hi havia el nostre observatori.

Allí, fent companyia al qui observava, se'n féu de nit.

Sembla que encara sentim Flor real quan, de retorn a la nostra brigada, ens desaperà:

— Apagueu els focs, simplets! No veieu que els artillers alemanys ens fan blanc?

Aleshores, per acabar d'atabalar-los, el xofre adreçat tocava la claxon. Ara ens tornàvem a trobar en el nucli central de la nostra brigada, a una vegada ens hem de traslladar a l'observatori amb la llum del sol. Alzà el cap de manera tornar a pujar a peu. Primer frare!

A les dues del matí sortíem del nostre campament.

El motorista Anguera hagué de pagar els plats trencats. A miq d'una hora donàrem ordre perquè s'enganyés el sàder a la moto. Rondinant, rondinant, però, el varem veure com desallapava el dipòsit i l'omplia de gasolina.

Un minut més tard, en companyia del bon amic Canudo, passàrem a tot gas per Cijentes.

Mentre Anguera va apretant fortament l'accelerador, Canudo, l'astutisme d'Anguera, ens va explicant les seves actuacions a Ovidio quan el 6 d'octubre.

— Ens fèrem els amos de Pola de Elena i tots els seus voltants. La Guardia Civil i la columna de López Ochoa, els delàrem grocs.

La carrera d'Ovidio es donaven visques a Catalunya en calada. Una mica més tard s'anaren coneixent els desastres i la succedència del moviment obrer.

La «Horeja» frena violentament i, a poc a poc, va marcant un viralet molt delicat.

Hem deixat la carretera asfaltada a l'esquerra i enfillem per una altra de segon ordre.

— Aquesta és la carretera batuda! — crida a tot pulmó perquè em sentís Anguera m'ha contestat secament.

— És igual.

Ell, però, no les té totes i acaba per ensorrar tot el peu a l'accelerador. La moto ja no roda; vola.

De tant en tant, a una marxa de 85 i 90 km/h, fem per dintre els clots. Sembla que anem a cavall; els ronyons ens queixen.

Una altra frenada i un altre viralet delicatíssim. Ara ja comencem a pujar; pugem alí que l'altre dia pujàrem de quatre grups pel dret.

El motor s'excita; totes les peces prinyolien; del lloc reservat als cilindres — es diu alí? — surt una gran quantitat de fum. Sembla una parada de xurros.

Ni el junicular del Tibidabo ni el carret del cremallera no són res al costat d'on està emplaçat el nostre observatori. De tant en tant, en emprendre una corba se'ns posa la pell de gallina.

Als nostres peus tenim els cims més alts de les muntanyes del costat i, al costat, ara no veiem ni els cims ni les muntanyes; car els nostres peus hi ha una intensa boira molt espessa.

El neumàtic ens anem perdent per la carretera, car els viralets ens hem d'agafar tancaadissims.

Per fi hem arribat a la casa d'Anguera, acostumat a les muntanyes barcelonines, m'ha preguntat:

— ¿I pot ésser que estant tan alts no vegem el mar?

Ens hem internat.

El barbriner, habitants del setè cel no han fet cas de la nostra presència. A qualsevol que ens acostem per a preguntar on és el tinent Les, sols ens contesten:

— ¿Alí?

— ¿Alí? — Rementant-se els peus en una pal·lana, hem vist un altre carbriner. Cansats ja de perdre el temps en va, hem anat disposats a «traure'n l'alguia clara».

— ¿Alí, chavale! — li hem engegat.

— ¿Alí, zavalis!

I sense fer-ne cas, ha continuat fregant-se els peus, molt bruts.

— ¿Ets català?

— Així consta a la meua cèdula i ens contesta rídicament.

— ¿Coneixes el tinent Les?

— Sí.

— ¿On és?

— Seguiu aquest caminet i anunt.

Després de cinc minuts de marxa ens hem trobat amb una casota de pagès sàviament camuflada. A la porta dos soldats fan bullir una cassola de mongetes vermicelles.

— ¿Hi és el tinent?

— Passau.

Un llum de petroli penjat al sostre; vuit llits, quatre a cada costat, i vuit fuscils penjats a la paret.

El primer llit entrant a mà esquerra està ocupat. El tinent Les hi dorm.

«Martiri», un gosset molt remenut, d'aquests que tenen la cua tallada, ha començat a borbollar.

Les, fregant-se els ulls amb les seves grans manasses, s'ha desaperat.

— ¿Què, molt cansat?

— Moltíssim — ens contesta—. Aquesta nit ha estat de molta activitat.

En arribar a aquest punt hem fet l'observatori de l'endarrer que ens comandà el nostre comandant, cap dels serveis d'informació.

— Si arribeu a venir un parell d'hores abans...

— ¿Què ha passat?

— Aquesta bateria que no bol trau-

L'aviació republicana ha bombardejat els aeròdroms d'Avila i Salamanca

En un combat nocturn és abatut un altre Junker

València, 27. — Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat de les 24 hores de la tarda.

EXERCIT DE L'AIRE

CENTRE. — La nit anterior s'ha repetit a les proximitats de Madrid el fet singular d'abatre, un caça nostre, en combat nocturn, un trimotor alemany.

L'aviador que ha realitzat aquesta gesta és el tinent Rodríguez Mateo, pertanyent a la mateixa esquadra de Carlos Castejón, el que el dia anterior abaté un altre dels aparells que els alemanys destinen a bombardeigs nocturns.

A les 12'40 de la nit, Mateo es trobà, a l'alçada de 3'400 metres, amb un «Junker».

En donar-se aquest de la presència del nostre caça, inicià l'agressió amb l'objecte de no deixar-lo apropar, però Mateo maniobrà hàbilment i assolí col·locar-se al costat dret de l'avió alemany, a una distància de quaranta metres.

Els disparats de les dues primeres ràfegues de metralladora no feren vitalment l'avió de bombardeig; però a la tercera començà a cremar, i empenyut un descens vertiginós fins a caure a terra en flames, al nostre territori, entre Las Matas i Manzanares.

Les flamarades de l'avió cremant serviren a Mateo per a orientar-se, i quan es disposava a retornar a la seva base, oí un bombardeig a les nostres línies i reculé cercant l'agressor, que era un altre «Junker», el qual, adonant-se del perill i emparat en la distància, pogué fer-se escapolir.

Com que aparegué un tercer «Junker», Mateo el perseguí sobre territori enemic. Molt prop d'aquest s'adonà que la disponibilitat de gasolina era tan escassa que no li permetia arribar fins al seu aeròdrom.

Quan la gasolina s'esgotava va poder prendre terra a la plana immediata a l'estació ferroviària de Las Matas, sense que l'aparell sofria la més petita avaria.

L'avió abatut és un «Junker 52», model comercial, convertit en avió de guerra.

Els cinc avions que el tripulaven es llançaren en paracaigudes. Tres d'ells han estat fets presoners per les nostres tropes i, a més a més, s'ha recollit el cadàver d'un altre. S'ignora si el cinquè ha mort o està amagat.

El tinent Rodríguez ha estat ascendit a capità.

NORD. — Ahir, a la tarda, un altre dels nostres aparells bombardejà i metrallà el front enemic de Valmaseda, i realitzà, sense novetats, aquest servei, protegit per avions de caça.

València, 27. — Comunicat oficial de guerra facilitat pel Ministeri de Defensa Nacional, a les 24 hores.

EXERCIT DE TERRA

CENTRE. Als sectors on es lluita dies enrera, solament hi hagué algun canvi.

L'enemic fracassà, la passada nit, en un cop de mà que intentà sobre les nostres posicions davant de la casa fortificada al sector de la Cuesta de la Reina.

ARAGO. — Activitat de l'artilleria enemiga sobre les nostres posicions properes al marge esquerre de l'Ebre, on també hi hagué nòrdit foc de fusell i metralladora.

TOLEDO I EXTREMADURA. — Foc de fusell i morter a tota la línia durant el dia d'ahir.

Al nord-oest de Toledo se senti de nit, dintre les línies faceloses, vivíssim foc d'armes automàtiques.

Els treballs de fortificació de l'enemic a Sierra Suárez foren impedit per foc de canó des de les nostres línies.

A Navalvillar de Pela una secció de cavalleria enemiga pretengué realitzar una incursió i fou perseguida per les nostres tropes.

Andalusia. — L'enemic pressiona les nostres línies al sector de Villaharta, per tal de contrariar l'acció que desenvollem a la zona de Villafra, acció que, després dels èxits aconseguits la vigília, continua amb intensitat. Resulten en debades els esforços dels facciosos, tant ahir com avui, per a recuperar les posicions que els arrabassàrem.

Al sector de Jaén-Ubeda, intens canoneig i foc d'armes automàtiques. Pel front de Colomera, s'han presentat altres dos evadits del Regiment de Lepanto amb armament, corretjans i municions.

NORTE. — Al sector de Santander, lleuger canoneig des de Portedo a Arrudone.

S'han passat als nostres rengles dos soldats de Cirònia.

A Astúries l'enemic féu un simulacre d'atac, al front d'una de les nostres Divisions, amb gran aparell i foc d'artilleria, fusell metrallador i bombes de mà. El simulacre durà mitja hora, sense produir-nos cap baixa i sense haver-se mogut a penes l'enemic de les seves posicions.

S'han passat als nostres rengles dos soldats del Regiment de Mita. Els vaixells facciosos «Domínez» i «Plus Ultra», canonejaren el Museu sense conseqüències. Les nostres bateries contestaren.

EXERCIT DE L'AIRE

Comunicat de les 23 hores.

Les més importants bases que l'aviació enemiga utilitza per a actuar sobre els fronts de Madrid, han estat avui objecte d'eficacíssims bombardeigs per les nostres aeris ràpids.

A les 12'30, cinc d'aquells poderosos avions realitzaren un atac contra l'aeròdrom d'Avila i destruïren diversos aparells.

A les 13'45, set avions de la mateixa classe bombardejaren l'aeròdrom de Salamanca, on quedaren destruïts alguns aparells i diverses instal·lacions.

Una mica més tard es repetí l'agressió contra el mateix aeròdrom i es vèieren cremar diversos avions.

L'aviació de caça i les bateries antiaèries de l'enemic no ens produïren ni baixes en el personal ni avaries en el material.

Londres, 28. — A la sessió celebrada ahir tarda per la Cambra dels Comuns, Winston Churchill ha fet al·lusions a «canons instal·lats pels rebels espanyols prop de Gibraltar».

Ha concretat que s'havien instal·lat 4 Howitzers a la costa, però que dos d'ells han estat retirats ja. Diu que aquests canons portarien a Espanya abans de la guerra civil.

«Els nostres perits ens han informat que si els esmentats canons fossin adreçats contra Gibraltar, haurien estat col·locats en un altre indret».

Les altres peces d'artilleria instal·lades a Algecires són d'importància secundària, i no constitueixen cap perill.

D'altra part, les bateries de Gibraltar podrien contrariar fàcilment el foc dels esmentats canons.

Amb relació a les bateries de Ceuta, diu que aquesta ciutat de estava molt ben artillada abans de la guerra civil, però que és cert que les seves bateries han estat reorganitzades, la qual cosa no és lloable per l'almirallat.

El conservador Amery no es dona per satisfet de les declaracions d'Inskip, i preconitza la creació d'un cos expedicionari integrat per soldats de l'exèrcit regular que estigués sempre disposat a adreçar-se on ho exigissin les circumstàncies.

L'esmena liberal destinada a reduir els honoraris del ministre, s'ha votat amb el resultat de 100 a 100.

El nou Comitè Executiu del Partit S. U. C. ha quedat elegit de la manera següent:

Joan Comorera, secretari general.

Miquel Valdes, Josep del Barrio.

Rafael Vidella, Victor Colomer.

Pere Arduca, Pele Aznar, Josep Torrens i Miquel Serra Pàmies.

ARXIVOS ESTATALES

ESPORTS

Espanya a la III Olimpíada Obrera

París, 28. — Comunicat d'Anvers, on se celebren actualment les festes de la Tercera Olimpíada Obrera Internacional que la població ha fet una rebuda entusiasta als atletes espanyols que hi prenen part.

Els atletes en nombre de cinquanta, on se celebren actualment les festes de la Tercera Olimpíada Obrera Internacional que la població ha fet una rebuda entusiasta als atletes espanyols que hi prenen part.

Des de l'estació a l'hotel on s'allotgen els membres de l'equip espanyol han estat continuant apuils.

Avui o demà són esperats nous atletes de València i Astúries, els quals completaran la delegació espanyola a l'Olimpíada Obrera.

RECORDEU

que els preus més convenients en confeccions i calçats els trobareu als grans magatzems

EL BARATO

EMPRESA OBRERA

QUIMONOS	senyora, en crespó rayon negre, amb preciosos brodats ...	19'75
QUIMONOS	senyora, popelin estampat, dibuix novetat ...	18'00
BRUSES	senyora, chemisiers de gran qualitat, totes mides ...	26'50
VESTITS	senyora, de semillit, colors lila-sos ...	15'00
VESTITS	senyora, royalina estampada, totes mides ...	17'00
SABATES	cavaller, pell color o negres cosides, el parell ...	19'90
SABATES	senyora, esport, mig i 16, pell color o negres cosides, el parell ...	15'90
SABATES	nen, blucher, pelfa, blanques, del 20 al 23, el parell ...	10'25

"Aquí, a Zocodover, igual que vuit-cents anys enrera, en aquesta tènica nit de desembre, es mouen les ombres de l'Islam..."

Dues Itàlies front a front La de Garibaldi i la de Mussolini

Adhesió al Govern de la República

Per la Cambra popular de Colòmbia

Ha quedat constituït a Buenos Aires un comitè d'italians d'ajut a la República espanyola.

El manifest donat a la publicitat que dona compte de la constitució del Comitè, és tot un himne a la llibertat i a la civilització, i una reivindicació del nom italià, soltat actualment per una tirania tan estúpida com ferotge.

Diu el manifest:
«ITALIANS! Espanya, heroica i martir, sacsejada per la guerra civil i per la invasió, ofereix al món el meravellós espectacle de tot un poble que es defensa heroicament preferint la mort a la deshonra i a l'esclavitud».

La «realitat» espanyola supera ja tota imaginació i tota llegenda. Els obrers, els camperols i tots els democràtics de la península, estan escrivint —d'uns mesos ençà— amb la seva sang generosa, una de les més belles pàgines de la història i renovant, a la distància de dos mil anys, les gestes més meravelloses dels defensors de Sagunt.

«NO PASSARAN!», criden els nostres germans des de les trinxeres, disposats, amb ànim viril, al suprem bolocaust en nom de la llibertat.

«NON PASSERANNO!», repetim nosaltres, amb més angoixa al cor. Mentrestant, Espanya sembla estar fonsant-se en una mar de sang.

ITALIANS! A la Península Ibèrica les forces del passat, agrupades

al voltant de la més típica expressió de la brutalitat i l'egoisme de la classe dominant, que és el feixisme, intenten de mil maneres impedir el camí de la civilització envers noves formes polítiques i socials que millor corresponguin a les necessitats i les exigències dels pobles. És una lluita a mort entre el privilegi i el dret; entre l'obscurantisme i el llibrepensament.

Si venç el feixisme, l'imperi de l'arbitre i del terror s'establirà per tot arreu, anihilant sis segles de progrés civilitzador. Serà la revenja de l'Edat Mitjana sobre l'Humanisme i el Renaixement i sobre tot allò de més noble que hagi nascut de les revolucions francesa i russa. Serà el retorn a les «correes», a la Inquisició i a les pires. No es parlarà més dels drets dels pobles, sinó dels «senyors», i els ciutadans es tornaran serfs!

Heus ací per què, des de les runes de les ciutats espanyoles, bombardejades i destruïdes, aixecant-se per sobre els gemecs de les víctimes i al rumor de la metralla, un crit arriba fins a nosaltres imperiosament: A MADRID NO ES DEFENSA SOLAMENTE LA REPUBLICA, SINO L'ESDEVENIDOR MATEIX DE LA HUMANITAT!

ITALIANS LLIBRES! A milers, els nostres compatriotes han comprès aquest advertiment i s'han enquadrat espontàniament sota les

banderes de la República espanyola, a la Brigada Internacional, junt a tants i tants companys de tot el món. El «Batallo Garibaldi», compost gairebé exclusivament per italians, està complint les mateixes proeses dels voluntaris de Roma, Catàfimi, Bezzeca i Mentana.

Desenes i desenes dels nostres germans des de Perrone a De Rosa, des d'Angeloni a Picelli, han immolat les seves vides per la justa causa de la llibertat.

La Itàlia de Garibaldi ha respost així a la Itàlia de Mussolini! Italians antifeixistes!

Hi ha un deure ineludible a complir, a més de combatre, i consisteix a ajudar les víctimes de l'horrible tragèdia que desdona l'Espanya martiritzada.

Hi ha els infants i les dones dels combatents que cal preservar de la fam; hi ha els malalts i els ferits que cal socórrer; hi ha en fi els mateixos combatents que cal proveir dels mitjans necessaris per a continuar la lluita fins a la victòria.

Cada retard a procedir a ajudar és una culpa. Que cadascú de nosaltres contribueixi, en el límit de les seves pròpies forces, a aquesta obra d'imperial solidaritat vers les víctimes del feixisme espanyol i internacional.

Que ningú no s'aparti per covardia o no eludeixi la crida per avarícia o indiferència. L'hora és greu, germans italians!

Ajudant al poble espanyol a sortir victoriosament del filó de la guerra, nosaltres defensem l'esdevinidor dels nostres fills.

NO HO OBLIDEM!
ITALIANS RESIDENTS A LA REPUBLICA ARGENTINA!

Per la recepta dels cabals necessaris per a les víctimes i els combatents d'Espanya, s'ha constituït a Buenos Aires un Comitè al qual s'han adherit els diversos partits i entitats democràtiques i proletàries, sense distinció de tendències i doctrines, però estretament units al vincle superior de solidaritat humana i d'adversió al feixisme.

Tot ciutadà que no tingui ànima d'esclau ha d'adherir-s'hi. Cada treballador del braç o del pensament, ha de subscriure's urgentment en pro de les víctimes de la guerra civil espanyola.

ITALIANS!
Per la llibertat dels pobles, contra les tiranies, per la República espanyola contra els seus botxins!
SOLIDARITAT!

Tot això, certament, sembla la guerra...

UN EXERCIT QUE POT DONAR SORPRESSES

Soldats xinesos. Voluntaris aplegats per la perspectiva del pillatge o per la força de l'ideal patriòtic. Hi ha de tot. Ara més ben armats, més ben organitzats. Acostumats a la guerra quasi permanent. Quines sorpreses ens reserven les figures enigmàtiques d'aquests soldats xinesos? — A la dreta: Soldats japonesos. Un exercit modern, modelic, en el qual fonamenten totes les seves esperances els imperialistes nipons. Però un exercit dèbil en l'esperit, amb un entusiasme artificial. Podran vencer els generals, els almiralls i els samurais aquesta tradició? (Keystone)

El periodista no és pas un profeta. No ens toca pas a nosaltres, doncs, de preveure el futur desenvolupament dels esdeveniments que tenen per escenari les províncies de Xina del Nord.

El primer incident que porta un nom difícil i insignificant assenyalat el començament de tota una sèrie de provocacions nipones. Un després de l'altre, els incidents, les topades entre forces d'un i altre país, els presistes raptes de subdits japonesos i les conseqüents represàlies s'han succeït a un ritme cinematogràfic.

El darrer de tots ha estat el de Lang Fang, població minúscula propera a Pequín, que els japonesos prengueren a l'assalt.

Després les forces xineses envolten el poble i amenacen la guarnició nipona. Simultàniament, una avançada de les forces del Micaó cau sobre Pequín, la vella capital imperial i es rebutjada amb coratge per les tropes nacionals.

Tot això, és cert, sembla la guerra. Però les coses d'Orient no depenen exclusivament del que allí passa. I a Europa, i a Amèrica el panorama pot canviar en vint-i-quatre hores. Per això és pràcticament impossible de fer pronostic. No podem pas endevinar si la guerra s'estenirà a tot l'immens territori o si quedarà reduïda a les províncies septentrionals, si es complicarà amb la intervenció de potències estrangeres o si restarà una guerra asiàtica. Ni podem tan sols afirmar que aquesta «preliminària» acabin en guerra, en una guerra amb tots els etc i utes.

El que hi ha de cert, però, és que les coses han arribat aquest cop molt més enllà que mai. No solament hi ha provocacions japoneses al Nord, cosa aquesta que de tan freqüent ja

quasi la podem considerar normal, sinó que a Xang-Hai, també les autoritats militars nipones posen condicions i fins i tot a diverses ciutats costaneres del sud. I així si que no s'havia esdevingut mai fins ara.

UN EXERCIT QUE POT DONAR SORPRESSES

La guerra, a Xina, és quasi un costum nacional. Primer es batien els mandarins contra els mandarins. Després aquests s'uniren contra els europeus, més tard contra els xinesos. Després els combats es polaritzaren entre republicans i imperialistes, i, en temps quasi contemporanis, la guerra entre generals ha fet famosos uns quants noms: Xang-So-Lin, el bandit del nord, Xang-Kai-Xec, el President de la República, Xang-Sue-Liang, el general cristià, Mu-Van-Fu, el general roig de les tropes comunistes...

Els exercits són mercenaris. Les lleves obligatòries no existeixen. El voluntariat està a l'ordre del dia, excepció feta de quan a algun general li han matat molts soldats i en necessita de nous: aleshores els que resten es dediquen a la captura de voluntaris. L'armament no és pas del més modern. Només les tropes regulars del Govern de Nankin disposen algunes armes modernes: avions, artilleria, pesada, tancs.

La població està ja habituada als costums que imposa una guerra permanent. Els exercits tenen un sistema de proveïments molt rudimentari i, pràcticament, viuen sobre el país. O pel terror o per la simpatia, la població civil, principalment els camperols, els ajuden. A més, els generals imposen, pel seu compte, grans impostos, arbitraris i sense cap control governamental.

Als darrers anys, però, aquest exercit ha sofert grans canvis. No pas en l'organització i la disciplina, que són mítiques, sinó en l'esperit.

Ja no és un immens conglomerat de soldats de fortuna, de bandits, quasi que s'allistien per la soldada i per la perspectiva d'un bell botí. D'aquests n'hi ha, encara. Però, el gros de l'exercit — més de tres-cents mil homes de Govern, cent-mil comunistes i cinquanta mil de diversos generals particulars — té un uniforme: un patriotisme encès i disposat a tots els sacrificis.

«Qui no recorda la defensa heroica que feu el 60 cos d'exercit del barri dels petits soldats de la República xinesa de Xang-Hai, Xapei, quan els japonesos el destruïren i l'assaltaren a sang i a foc? La sorpresa que causà la resistència desesperada — i a la vegada militarment ciència — dels soldats de la República xinesa, que aquest començava ja de tenir un exercit conscient de la seva missió i disposat a complir-la, costés el que costés».

I ara aquest exercit de lluita nacional s'ha anat augmentant. Els comunistes, que fa uns mesos que combatien el Govern i que àdhuc feien presoner Xang-Kai-Xec, s'han posat ara al costat dels altres cosos d'exercit i lluitaran, si el cas es presenta, sota la seva mateixa direcció. Els darrers esdeveniments han augmentat l'excitació i l'agitació antipona entre les tropes i, sobretot, entre la població. Mútings, manifestacions, opuscles, manifestos. La pressió popular per tal d'exigir que la provocació nipona sigui contestada com es mereix, és enorme. I a la vegada al poble es va produint lentament el mateix procés que a l'exercit, i es va donant compte de la seva força i de la missió al servei de la

qual cal posar-la, es va radicalitzant políticament i s'aferma més i més en les seves reivindicacions nacionals.

La població seria, doncs, en cas de guerra, totalment hostil als japonesos que haurien d'actuar constantment entre enemics amagats. Les guerrilles que s'alçarien a la rera-guardia de l'exercit nipó farien difícil el seu proveïment, al qual la població es negaria. I a la vegada la simpatia popular per als soldats xinesos augmentaria el seu esperit de sacrifici i la seva eficàcia militar.

De fet, la deficiència material de l'exercit xines seria potser compensada per l'excel·lent moral.

UN GEGANT DE PEUS DE FANG

Ho és l'exercit japonès i ho és per moltes raons.

Es un exercit modern, disciplinat, organitzat. El seu armament és magnífic, un dels millors del món. Té tots els elements auxiliars en abundància: aviació, artilleria, transports, sanitat, proveïments. Està entrenat a la lluita.

Hauria de combatre en territori enemic amb tots els elements naturals i humans adversos. Lluny del seu país, amb els proveïments dificultats per les distàncies i per l'adversió de la població. La Manxúria no seria pas un atenuant d'aquestes dificultats, puix que la gran massa dels seus habitants és contrària a la guerra i a l'ocupació japonesa.

I, sobretot, l'exercit del Micaó compta amb un handicap enorme: l'esperit de la tropa.

Aquesta està composta essencialment per camperols i obrers. Tenen les famílies al Japó, han treballat a les fàbriques i al camp abans d'anar a servir les armes imperials. Saben com tracta la policia i la dictadura odiosa dels grans capitalistes i propietaris de terres. Coneixen el gran moviment popular enemic de la guerra que cada dia creix més i es fa més amenaçador.

I no senten gens ni mica la necessitat de l'expansió, l'orgull de la conquesta. El patriotisme nipó és un mite fonamentat per les novetats dels films exòtics. Però en la realitat de cada dia els fets demostren que el vell esperit feudal de l'exercit només continua viu entre les castes d'oficials. Els soldats n'estan del tot absents.

I ací està la falla principal, el defecte essencial de l'exercit imperialista nipó. És clar que els generals, els sacerdots i els intel·lectuals adictes al règim faran tots els possibles per a fer néixer artificialment un entusiasme i un esperit de sacrifici que ara manquen. És clar que fins i tot reixiran en els primers moments. Però una guerra, ara, no s'acaba pas en unes setmanes. I al pas del temps pot desaparèixer el verus bélic dels petits soldats del Micaó.

«Voli dir tot això que hagin de guanyar forçosament els xinesos, si la guerra és declarada? Seria perill voler fer profecies, repetim. Nosaltres ens limitem a aportar dades. Els fets diran — encara que preferim que els fets no es produïssin — si cadascú s'equivala en interpretar, a la seva manera, aquestes dades».

CRONIQUE DEL CAMP FACCIOS

Moltes vegades són les mateixes cròniques que per diversos mitjans del camp rebel ens arriben, que ens donen motius per posar de relleu la veritable situació, normes i característiques que imperen a l'altre costat.

Avui, per exemple, podem oferir aquests aspectes amb la sola reproducció d'alguns dels fragments de la crònica que l'enviat especial del diari «El Mundo» a l'Espanya rebel, Josep P. Sadi, va escriure durant un seguit de temps per a les pàgines d'aquest periòdic.

Cal tenir en compte, per millor valorar aquestes reportatges, que el diari «El Mundo» simpatitza obertament amb els facciosos i que, a més, totes les cròniques publicades han estat escrites des del mateix territori rebel. Com pot suposar-se, doncs, han hagut de sofrir forçosament una doble censura.

Per començar ens interessa reproduir aquest petit fragment que prova com els rebels estaven convençuts de la seva entrada a Madrid. És escrit a primers de novembre, quan la ciutat heroica acabava d'organitzar la seva defensa.

Es a Avila, a l'Hotel Angles. «A l'hotel hi ha algunes famílies de la noblesa esperant la caiguda de Madrid per a tornar a llurs cases».

Això a primers de novembre. Suposem que aquests nobles deuen començar ja a impacientar-se.

Detalls del front, que revelen la vida miserable que els soldats rebels porten i les enormes baixes sofertes, és aquesta conversa entre el corresponent argentí i uns pobres soldats del front de Toledo.

—Es molt dura la vida en aquest sector? —els pregunta.

—Molt dura. Ens mantenim fa dos mesos al mateix lloc. Els avions i l'artilleria ens bombardegen cada dia. A la secció erem trenta. Avui som quatre. Els altres són nous.

—Com viviu?

—Enmig del fang. No sabem pas el que donarem per tenir roba neta. De vegades el cronista deixa entreveure una mica la repulsió que li causa veure l'Espanya envaïda per les hordes moriscues, com uns segles enrera.

Es també als fronts del centre: «Distingeix en la penombra els turbants blancs i verds dels marroquins. Aquí, a Zocodover, igual que vuit-cents anys enrera, en aquesta tènica nit de desembre, es mouen les ombres de l'Islam...»

«Faig un nou esforç per esborrar les impressions d'aquest dia. Més passos, menys rítmics. Torna el piquet que ha estat rellevant. Una ombra més clara que les altres. Un barba blanc. Deu havers-hi quatre o cinc graus sobre zero. Un barba blanc a Zocodover, com vuit segles enrera...»

Ací més avall hi ha una expressió de tristesa que forçosament han d'experimentar tots els espanyols que es troben a la zona rebel, davant de la tragèdia a que han estat portats pels generals traidors.

Diu un home del poble al periodista: «El vos heu assolit conegut tot això abans que les divisions estrangeres. Des d'aquí, lloc pròxim a la ciutat pot observar, no obstant, certs detalls prou eloqüents».

Espanya —hi ha un amor infinit en la seva expressió— era el país més alegre del món. Ara tot s'ha acabat!

Un altre fragment de conversa, que revela les enormes pèrdues que els rebels sofreixen continuament:

«Ens acomodem del comandant. Li pregunto a la porta de la casa: —Quants homes perdeu diàriament?»

—Oh! El meu sector és molt reduït. Jo solament comando 400 homes. Les meves baixes assolixen de 15 a 20 homes cada dia. I no oblidem que el front de Madrid s'estén a cent quilòmetres i en els quals hi ha centenars de milers d'homes que combaten dia i nit».

Heus ací una impressió de Sevilla, que denota ben clarament la invenció d'alemanys i italians en la lluita a Espanya i com aquests elements són els amos de les poblacions espanyoles de la zona rebel. En aquest fragment Josep P. Sadi expressa, a més, entre línies, el fàstic que sent davant l'espectacle de les ciutats plenes d'oficials estrangers, vinguts expressament a Espanya per assassinar el poble.

«Gran quantitat d'oficials. Entro al menjador de l'hotel. Observo. Militars d'alta graduació. Alguns oficials d'aviació saluden a la porta amb el braç enlaire i es dirigeixen a les seves taules. Entre ells no parlen espanyol. Recorro Sevilla. Vida nocturna animada. Valg a un cabaret. Ple a vessar. Tres o quatre-cents oficials, la major part d'ells estrangers, es diverteixen. Prefereixen la soldada i men'valg al barri de Santa Cruz...»

Una altra de les narracions que creiem oportú destacar, és la que el corresponent d'«El Mundo» fa del front de Màlaga, en el qual, malgrat la sèria i les dificultats posades als informadors en aquells indrets de lluita, demostra ben clarament la intervenció de les divisions italianes i dels xitxells també italians en la presa de la ciutat andalusina i la barbarie posada a prova pels exercits feixistes, metrallant i bombardejant tota la costa poblada d'éssers indefensos.

Ací van alguns dels fragments que denoten això que hem apuntat: «La carretera de Màlaga a Marbella presenta senyals evidents de la batalla lluitada aquests dies».

Una casa. A les habitacions i als patis, nombrosos cadàvers.

A cent metres de distància una petita casa cadaver mirant al mar. Hi entrem. Un gran forat a la paret. Les restes d'una taula familiar per terra. Restes humanes. Un gran basset de sang a terra. Això —diu un company meu— és una altra canonada des del mar, mentre es trobaven asseguts al voltant de la taula.

Des d'un heliògraf —continua Sadi— es fan senyals a un creuer que es troba a uns dos quilòmetres de la costa. Malgrat els meus prismàtics, no puc desxifrar l'estrany nom que porta escrit a la borda.

A quatre quilòmetres de Màlaga el periodista Sadi ha de deturar-se davant la prohibició severíssima d'entrar-hi encara, envaïda totalment la ciutat per les divisions estrangeres. Des d'aquí, lloc pròxim a la ciutat pot observar, no obstant, certs detalls prou eloqüents.

«Fugim a la terrassa des d'on observem una bona estona. Al mateix port de Màlaga, un creuer i dos canoners. Més enllà, tres creuers marxen paral·lels a la costa. De tant en tant, núvols de fum al costat d'ells. Segons després, profundes explosions.

—Bombardegen la costa —diu un company.

—Als fustigues —apunta un altre.

—Per què no voldran que entrem a Màlaga? —pregunta Sadi en veu baixa a un periodista americà.

—A Gibraltar ja ho sabem... —li respon.

La fosca comença a envair les valls i muntanyes de la costa bava espanyola. Des de Màlaga vénen per carretera nombrosos i grossos camions que marxen a gran velocitat. En arribar prop de nosaltres disminueixen la marxa.

Això —diu el periodista americà— pot ésser l'explicació del que per a nosaltres resulta un enigma.

—Observem detingudament els rostres dels soldats que passen en els camions. Les armes que porten. Les inscripcions de les portes. Tracteu de sentir-los quan parlen entre ells. Analitzeu i deduiu...»

Més proves de la intervenció italiana són aquestes converses: —De manera que pot calcular-se en 20.000 italians els que han atacat Màlaga per la serra?

—Es la xifra més exacta.

—I ja en pla de confidència i arlar clar: quants soldats italians s'han concentrat fins avui a Espanya?

—Jo crec que uns cinquanta mil.

I aquesta altra entre un oficial italià i el periodista:

—On actuaveu aquests dies?

—A la muntanya. Sóc cap d'una secció de tancs.

—Hi ha molta tropa italiana?

—Tindrem la que ens manquin —contesta rient.

«Marxem de Màlaga. Al port hi ha un creuer. El «Principessa Giovanna», lleixit el corresponent alemany. Ens dirigim cap a la muntanya. Prenem el camí de la serra d'Antequera a Granada. En arribar al cim ens deturem al costat d'un regiment d'infanteria italiana que està campant ací...»

No cal pas que continuem. Per mitjà d'un diari de dretes i a través d'unes cròniques redactades a l'Espanya rebel, hom pot saber també de vegades quelcom de la veritat. Aquesta veritat, que ens fa comprendre que lluitem contra unes bandes d'assassins i de traidors de tots els països i que ens cal més que mai unir tot el nostre esforç per a anihilar-les.

Aquesta és la veritat de la guerra, revelada de vegades per mitjà dels mateixos escrits dels nostres contraris.

DIVENDRES, TOTES LES NOIES AL PALAU DE LA MUSICA CATALANA!

Noies de Catalunya: al Palau de la Música Catalana, els dies 30 i 31, celebren la Conferència Nacional de la Dona Jove. No podeu perdre temps. Si no heu nomenat la delegada que us ha de representar, feu-ho tot seguit; tots els pobles, tots els tallers, totes les escoles, totes les universitats han de posar-se a la tasca perquè el divendres no manqui cap delegada a la Conferència, que ha d'ésser la veritable unitat de la Nacional de la Dona Jove, la veritable Conferència d'unitat de les Noies de Catalunya.

A la tasca, doncs, companyes, no es pot perdre temps. De Girona de Lleida, de Tarragona, de Barcelona, de totes les comarques catalanes han de venir delegades a la Conferència, que se celebrarà al Palau de la Música Catalana els dies 30 i 31 d'aquest mes.

El divendres, no ho oblidu totes al Palau de la Música Catalana.

ALIANÇA NACIONAL DE LA DONA JOVE